

De Heilige Stad

1. Een engel toont de Heilige Stad, 21:9 v.

vs 9. — „Vol" heeft volgens de Gr. tekst betrekking op *de 7 engelen*; deze grammaticale onjuistheid is te wijten aan de haast, waarmee Joa. zijn visioenen te boek stelde. Dit viers toont overeenkomst met 17, waar het ook een dezer 7 engelen is, die het visioen van Babylon toont. Wij krijgen daardoor de tegenstelling: het aardse en zondige Babylon — het heilige, hemelse Jerusalem; de Ontuchtige — de onbevleete Bruid. In beide visioenen hebben wij het verloop in debeelden tussen het symbolisme van een *vrouw* en een *stad*. Het hemelse Jerusalem is de Bruid en tevens de Vrouw van het Lam, waardoor de maagdelijke reinheid/toewijding van de gelovige gemeenschap (de Kerk – zeker ook in de breedste zin van het woord) en tevens haar bovennatuurlijke vruchtbaarheid/ademgevend – rouach, Weg, Waarheid en Leven wordt uitgedrukt. Het beeld van Maria, maagd en echtgenote en moeder, is zuiver Rooms Katholiek. Evangelisch is het Volk van God geroepen om teoegewijd te zijn, om in-door-met Christus het Nieuwe Gods Volk te zijn.

Vs 10. — Joannes pendelt weer tussen de twee werelden. De engel voerde hem *in geest* naar een hoge berg (vgl. 17:3). Wij hebben dus te doen met een visioen, niet met een werkelijk gebeuren. Ook de grote en hoge berg is een mystiek symbool. Hij is als het ware de acropolis van de nieuwe schepping en staat in tegenstelling tot de woestijn, waarin de Ontuchtige verscheen (17:3). Wij denken aan de berg Sion, waarop het aardse Jerusalem gebouwd was. Vgl. Jes. 2:2 v.: *Maar aan het einde der tijden zal de berg van Jahweh's tempel boven de toppen der bergen staan, zich verheffen boven de heuvels. Alle volken stromen er heen, talloze naties maken zich op enz. Eveneens Mt. 5:14: Een stad boven open berg kan niet verborgen blijven." Dat niet een werkelijke berg en een werkelijke stad bedoeld zijn, volgt uit de beschrijving, die nu komt. Jerusalem wordt de heilige stad genoemd, omdat het uit de hemel neerdaalt.* Joa. gebruikt hier de Joodse/Apocalyptische traditie, die in het intertestamentaire tijdvak en nog bij Jezus bekend over kwam. Het nieuw Jerusalem werd door God in de hemel bereid gehouden, om in de messiaanse tijd het oude, aardse Jerusalem te vervangen. Van nu of treedt het symbool van de bruid op de achtergrond en wordt het beeld van de stad breed uitgewerkt.

SVV – Openbaringen 21

1 En ik zag een nieuwen **hemel en een nieuwe aarde**; want de eerste hemel, en de eerste aarde was voorbijgegaan, en de zee was niet meer.

2 En ik, Johannes, zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, nederdalende van God uit den hemel, toebereid als een bruid, die voor haar man versierd is.

3 En ik hoorde een grote stem uit den hemel, zeggende: Ziet, de tabernakel Gods is **bij de mensen**, en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen en hun God zijn.

4 En God zal alle tranen van hun ogen afwissen; en de dood zal niet meer zijn; noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn; want de eerste dingen zijn weggegaan.

5 En Die op den troon zat, zeide: Ziet, Ik maak alle dingen nieuw. En Hij zeide tot mij: Schrijf, want deze woorden zijn waarachtig en getrouw.

6 En Hij sprak tot mij: Het is geschied. Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde. Ik zal den dorstige geven uit de fontein van **het water des levens** voor niet.

7 Die overwint, zal alles beerven; en Ik zal hem een God zijn, en hij zal Mij een zoon zijn.

8 Maar den vreesachtigen, en ongelovigen, en gruwelijken, en doodslagers, en hoereerders, en tovenaars, en afgodendienaars, en al den leugenaars, is hun deel in den pool, die daar brandt van vuur en sulfere; hetwelk is de tweede dood.

9 En tot mij kwam een van de zeven engelen, die de zeven fiolen hadden, welke vol geweest waren van de zeven laatste plagen, en sprak met mij, zeggende: Kom herwaarts, ik zal u tonen de Bruid, de Vrouw des Lams. 10 En hij voerde mij weg in den geest op een groten en hogen berg, en hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende uit den hemel van God.

11 En zij had de heerlijkheid Gods, en haar licht was den allerkostelijksten steen gelijk, namelijk als den steen Jaspis, blinkende gelijk kristal.

2. Beschrijving van het hemelse Jerusalem, 21, 11-23.

vs 11. — Het voornaamste, wat Joannes van de heilige stad te zeggen heeft, is, dat zij de heerlijkheid van God bezit. Dit betekent, dat God zelve in haar woont; de heerlijkheid is immers de lichtglans, welke van God uitstraalt en zijn tegenwoordigheid verraadt. Zo schrijft Jesaja over Sion: *Sta op, word verlicht, want uw licht is gekomen; de glorie van Jahweh gaat over u op* (60:1). En in Ezechiël lezen we over over de tempel in d etoekomst: *Daarna bracht hij (de engel) mij naar de poort, die op het oosten ligt, en daar zag ik de heerlijkheid van Israel's God van het oosten komen* (43:1 v.). Haar glans leek op edelsteen, als op een jaspis, helder als kristal. Hier is sprake van de groene edelsteen van die naam, die zeer kostbaar en zeldzaam is (vgl. 4, 3); hij is helder en doorschijnend als kristal. De ziener kan slechts onvolkomen weergeven, wat hij aanschouwt; daarom vergelijkt hij de pracht van het hemelse Jerusalem met het schoonste, wat er in de schepping bestaat. De groene kleur van de jaspis moet misschien de eeuwigdurende jeugd van de nederdalende stad aanduiden.

vs. 12 Joannes kadert het geheel in het Israël van het Eerste Verbond (12 x 12000 was al een aanloop, nu twaalf wachters, twaalf poorten. 3X4 – goddelijk en aards.

vs. 16 Via deze symboliek cirkelt Joannes rond het *heilige der heiligen* in de tempel. In Salomo's tempel was dat 20 x 20 x 20 el. In de *nieuwe tempel* is dat *in alle richtingen* 12.000 stadiën (een stadië is ca. 185 m). Maar die nieuwe tempel bestaat uit gelovigen, die daarvan de levende stenen zijn (1 Petrus 2:5), of de zuilen (Openbaring 3:12). En het getal 12 heeft een vaste symbolische relatie met Israël. Dus het gaat hier over het (symbolische) aantal van de verlost, en echt niet over de afmetingen van de hemel.

Ook de muur is 144=12² ellen hoog. Het kan moeilijk immerser met een muur kantenlang 2.220 Kilometer. In de hoogte zit 3 × 4 × 12. En daar is de getallensymboliek vrij duidelijk en ons al bekend. In het zoeken naar letterlijke uitleg vlucht men zelfs soms naar de uitleg dat het niet zou gaan opm d ehoogte van de muur 65m., maar om de breedte. Even fantastisch dus.

Er zijn aan alle kanten poorten zoals dat ook in Num 2 wordt vertelt, waar van alle kanten het volk vertrekt met het tabernakel in het midden telkens drie stammen. Ook Nivive en Babylon waren vierkante steden.

Jaspis is volgens de meeste verklaringen gewoon het woord dat men toen gebruikt om diamant aan te duiden. Het materiaal reflecteert aan alle kanten. De meetstok zelf is van goud. De stad is helder als glas met een kwaliteit zuiver karaat goud-goddelijk. Alles zal er van de daken verkondigd worden lezen we ergens anders. Zover zijn we nog niet... kan nog niet bij gebrek aan *vergevingsgezondheid, altruïsme, nederigheid... openheid.*

Vs 21 straten van goud. We moeten ons terugplaatsen naar de tijd waarin dit werd geschreven. De straat was een ontmoetingsplaats. Het feit dat de straat in goud is betekent dat het ontmoetingsplaatsen zijn met God. Straten en wegen ernaartoe zijn niet meer nodig. Rom. 8:24 Hoe zouden we moeten zoeken, verplaatsen als God: Tempel is. Zoals Jezus ook zegt noch in Bethel noch in Jerusalem dan zegt Hij precies hetzelfde. Ook Ez. 40-44 spreekt over de tempel van het vreedrijk.

Vs 24 Jesaja 60: 3-5 spreekt al van het licht dat uit het *nieuwe* Jerusalem straalt en volkeren aantrekt. Hier is het voor Joannes duidelijk het Licht is het Lam, Jezus. Zoals in het eerste verbond de Tora licht voor de voeten was van d egelovige, zo is Het Lam licht in de *nieuwe* Stad: de eeuwige zaligheid. De woordpselingen die hier gebruikt worden liggen helemaal in de lijn van wat Jesaja vanuit zijn eerste verbondsvisie aangeeft.

vs. 25 vv De koningen van de aarde zullen de eer brengen... We zijn er precies nog vervan af.. Ook in de tijd waar Joannes schreef klonk het vreemd. Rome was zelfs volgens sommigen geïsoleerd door Joannes. Maar Paulus zegt ook dat wat God heeft voorbereid onvoorspelbaar is. Het is voor die het boek Openbaringen wil doorgronden niet de enige passage die men zomaar niet kan verklaren. Een ding is duidelijk: de Heilige Stad zal een droom van een stad zijn. De poorten zullen er niet moeten gesloten worden, niet alleen omdat er geen dieven meer zijn, maar ook omdat er geen nacht komt waarin zoveel kan gebeuren dat het daglicht niet mag zien. De Heilige Stad is de stad van het GOEDE leven, zonder leugen, zonder kwaad, maar ook zonder tranen .. tenzij tranen van berouw.

Water

Dezelfde gedachte keert terug in 22, 17. Het idee van het water als beeld der bovennatuurlijke gaven is eigen aan het Joannes-evangelie (4, 7-14; 7, 37-39). De dorstige is elke gelovige, die naar de bovennatuurlijke gaven verlangt en zich moeite geeft om ze te verkrijgen (vgl. Mt. 5, 6). De bron van het eeuwig leven werd reeds vermeld in 7, 17 (vgl. ook 22, a. 17). Dit verlangen wordt ten dele in deze wereld vervuld door de genade en ten volle in de eeuwigheid door de glorie. Het idee, dat de goddelijke gaven *om niet* gegeven worden, komt reeds voor in Jess. 55, *Gij allen, die dorst hebt, komt tot de wateren, en die geen geld hebt, komt, koopt en eet, komt en koopt zonder geld en zonder enige vergoeding wijn en melk.*

Deze symboliek staat haaks op Dan 7:2 waar uit het water – de grote zee – de machten der duisternis uit komen. De kolken van verwoesting uit de psalmen en de storm op het meer zijn bedwongen!

Overwinning reeds en nog niet.

Vs 7. — Het idee van de overwinnaar kennen wij reeds uit de 7 brieven (2, 7. II. 17. 26; 3, 5. 12. 21). Wie de moeilijkheden zegevierend doorstaat, zal dit alles *toegeworpen* worden, d.w.z. Het aloude woord: de eeuwige zaligheid, welke in v. 1-4 werd beschreven. Het Rijk Gods, het *reeds* dat onderpand is voor die *eerst* het Rijk van God zoeken. God zal hem tot God zijn en hij Hem tot zoon (vgl. Gen. 17, 7; 2 Sam. 7, 14; Ps. 89, 27 v.). Reeds in dit leven zijn de Christenen zonen of kinderen van God (Rom. 8, 14-17; 1 Joa. 3,), maar het kinschap zal eerst openbloeien in de eeuwigheid

12 En zij had een groten en hogen muur, en had twaalf poorten, en in de poorten twaalf engelen, en namen daarop geschreven, welken zijn de namen der twaalf geslachten der kinderen Israels.

13 Van het oosten waren drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten, van het westen drie poorten.

14 En de muur der stad had twaalf fondamente, en in dezelve de namen der twaalf apostelen des Lams.

15 En hij die met mij sprak, had een gouden rietstok, opdat hij de stad zou meten, en haar poorten, en haar muur.

16 En de stad lag vierkant, en haar lengte was zo groot als haar breedte. En hij mat de stad met den rietstok op twaalf duizend stadien; de lengte, en de breedte, en de hoogte derzelve waren even gelijk.

17 En hij mat haar muur op honderd vier en veertig ellen, naar de maat eens mensen, welke des engels was.

18 En het gebouw van haar muur Jaspis; en de stad was zuiver goud, zijnde zuiver glas gelijk.

19 En de fondamente van den muur der stad waren met allerlei kostelijk gesteente versierd. Het eerste fundament was Jaspis, het tweede Saffier, het derde Chalcedon, het heerlijkheid en eer in dezelve.

20 Het vijfde Sardonix, het zesde Sardius, het zevende Chrysoliet, het achtste Beryl, het negende Topaas, het tiende Chrysopraas, het elfde Hyacinth, het twaalfde Amethyst.

21 En de twaalf poorten waren twaalf paaren, een iedere poort was elk uit een paar; en devierde Smaragd. straat der stad was zuiver goud; gelijk doorluchtig glas.

22 En ik zag geen tempel in dezelve; want de Heere, de almachtige God, is haar Tempel, en het Lam.

23 En de stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen; want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is haar Kaars.

24 En de volken, die zalig worden, zullen in haar licht wandelen; en de koningen der aarde brengen hun

25 En haar poorten zullen niet gesloten worden des daags; want aldaar zal geen nacht zijn.

26 En zij zullen de heerlijkheid en de eer der volken daarin brengen.

27 En in haar zal niet inkomem iets, dat ontreinigt, en gruwelijkheid doet, en leugen spreekt; maar die geschreven zijn in het boek des levens des Lams.

Het eschatologisch voorbehoud vs 8. — Na de beschrijving van het toekomstige geluk van de uitverkorenen volgt weer als antithese een bedreiging voor de zondaars. De constructie is onregelmatig: Maar aan alle lafaards..., hun deel is enz. De opsomming begint met de lafaards (in tegenstelling met de overwinnaars, v. 7), die de strijd met het Beest niet aandurven. De trouwelozen zijn degenen, die niet getrouw zijn aan Christus. Met de afschuwwekkenden ἐβδελυμένους worden zij bedoeld, die zich door de eredienst van het Beest verontreinigd hebben. Dan volgen 3 groepen van zondaars, die speciaal in de Romeinse samenleving vaak voorkwamen: *moordenaars, ontuchtigen en gifmengers*. De afgodendienst wordt door Open: als de grootste zonde beschouwd. De afgodendienaars zijn tevens leugenaars, omdat de afgod een leugen is. Een dergelijke opsomming van ongerechtigheden vinden wij nog in 22, 15. Ofschoon de beschrijving algemeen is, wordt toch speciaal gedacht aan de Christenen, die zich nog door de heidense omgeving laten besmetten. De poel, die brandt van vuur en zwavel, wordt wederom de tweede dood genoemd (vgl. 20, 6. 14). Wat afschrikwekkend wordt ervaren is eiegnlijk omwille van het geduld houdt God tot aan het eschaton de mogelijkheid zich te bekeren, maar dan is het definitief en rechtverschaffend aan de getrouwen.

Edelstenen

2 *Kron. 3:6* toont ons hoe de Israëliet gesteld was op edelstenen. De fundamente van de tempel waren volgens de Joodse traditie edelstenen en een Jood kon best tot acht vingerringen met edelstenen dragen.

De **saffier** is blauw, doorzichtig en iets minder hard dan diamant. In de oudheid werd vooral gedacht aan de lichtblauwe, met gouden vlekken versierde lapisluzuli en niet aan de huidige saffier uit Sri Lana, Myanmar, Australië, Kashmir en Amerika. De **chalcedon** kwam uit de gelijknamige stad in Turkije en is eveneens blauw met een lichte inslag van andere kleuren. De smaragd is een doorzichtige lichtgroene, met hardheid van 7,5-8,0. Hoofzakelijk te vinden in Egypte, Columbia, Oostenrijk, Zambia en Brazilië. De **sardonix** is rood en wit. De sardius is robijnrood en heeft meestal dezelfde kleur als barnsteen of honing. De **chrysoliet** had vroeger een gouden kleur en tegenwoordig een groene kleur. De edelsteen **beryl** heeft de kleur van zeegroen. De edelsteen: **topaas** is doorzichtig en komt in verschillende kleuren voor: kleurloos, geel, roodbruin-oranje, lichtblauw, licht-roze en bleek-groen. De steen heeft een hardheid van 8 en wordt hoofdzakelijk gevonden in Brazilië, Sri Lanka, Pakistan, Rusland en Duitsland. Chryopaas is groen. **Hyacint** heeft een paars-blauwe kleur ne wordt geoogst in Cambodga, Myanmar, Thailand, Sri Lanka, Australië, Frankrijk, Noorwegen en Madagaskar. **Amethyst** is purperkleurigen heeft een hardheid van 7. Vindplaats: Brazilië, Ladagaskar, Namibië, Siberië, Uruguay, Zambië en Rusland.

De hogepriester had volgens Ex 28:17-20: Sardis, Topaas, KarbonkelSmaragd, Saffier, Diamant, Hyacint, Agaat, Amethyst, Turkoois, Sardonix en Jaspis.

Israël in het duizendjarig rijk heeft te maken met Saffier, Kristal, Robijn en aangename stene (Jes. 54:11-12).

De koning van Tyrus (Ez. 28:13) kent Sardisstenen, Topaas, Diamant, Turkoois, Sardonix, Jaspis, Saffier, Robijn, Smaragd, Goud.

En hier in het nieuwe Jerusalem noemt men: Jaspis, Saffier, Chalcedon, Smaragd, Sardonix, Sardius, Chrysoliet, Beryl, Topaas, Chrysopraas, Hyacint, Amethyst.

Vs 21 straten van goud. We moeten ons terugplaatsen naar de tijd waarin dit werd geschreven. De straat was een ontmoetingsplaats. Het feit dat de straat in goud is betekent dat het ontmoetingsplaatsen zijn met God. Straten en wegen ernaartoe zijn niet meer nodig.. Rom. 8:24 Hoe zouden we moeten zoeken, verplaatsen als God: Tempel is. Zoals Jezus ook zegt noch in Bethel noch in Jerusalem dan zegt Hij precies hetzelfde. Ook Ez. 40-44 spreekt over de tempel van het vrederijk.

Vs 24 Jesaja 60: 3-5 spreekt al van het licht dat uit het *nieuwe* Jerusalem straalt en volkeren aantrekt. Hier is het voor Joannes duidelijk het Licht is het Lam, Jezus. Zoals in het eerste verbond de Tora licht voor de voeten was van de egelovige, zo is Het Lam licht in de *nieuwe* Stad: de eeuwige zaligheid. De woordpselingen die hier gebruikt worden liggen helemaal in de lijn van wat Jesaja vanuit zijn eerste verbondsvisie aangeeft.

vs. 25 vv De koningen van de aarde zullen de eer brengen... We zijn er precies nog vervaar af.. Ook in de tijd waar Joannes schreef klonk het vreemd. Rome was zelfs volgens sommigen gevisieerd door Joannes. Maar Paulus zegt ook dat wat God heeft voorbereid onvoorspelbaar is. Het is voor die het boek Openbaringen wil doorgronden niet de enige passage die men zomaar niet kan verklaren. Een ding is duidelijk: de Heilige Stad zal een droom van een stad zijn. De poorten zullen er niet moeten gesloten worden, niet alleen omdat er geen dieven meer zijn, maar ook omdat er geen nacht komt waarin zoveel kan gebeuren dat het daglicht niet mag zien.

De Heilige Stad is de stad van het GOEDE leven, zonder leugen, zonder kwaad, maar ook zonder tranen .. tenzij tranen van berouw.